

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Георги Андреев Юручев

член на научното жури за защита на докторска дисертация, определено със заповед № 2903 от 7.11.2012 г. на Ректора на Югозападен университет „Неофит Рилски” – Благоевград

Относно: Дисертационен труд на тема: „Алгоритми за решаване на задачи по техническа механика при подготовката на учители по техника и технологии” разработен от гл. ас. Цветана Костадинова Антипешева – докторант на самостоятелна подготовка в катедра „Технологично обучение и професионално образование” при факултета по педагогика към ЮЗУ „Неофит Рилски” – Благоевград. На основание чл. 9 от ЗРАСРБ, чл. 30, ал. 3 от Правилника за приложение на ЗРАСРБ, чл. 4, ал. 3 от Вътрешните правила за развитие на академичния състав в ЮЗУ „Неофит Рилски” и решение на ФС на факултета по педагогика /Протокол № 11 с дата 24.10.2012 г./ във връзка с провеждане на защитата на дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор” по научна специалност Методика на обучението по техника и технологии, професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по техника и технологии, област на висшето образование 1. Педагогически науки.

Във връзка с процедурата за защита на дисертационния труд на гл. ас. Цветана Костадинова Антипешева изграждам своето становище въз основа на задълбочено проучване и анализ на предоставените ми в електронен вариант материали и документи.

1. Общо описание на представените материали и документи.

Дисертационният труд е в обем от 220 страници. Литературните източници са общо 98, от които 96 – на кирилица, един на латиница и един уебсайт адрес. Литературният обзор е добре структуриран и съдържа достатъчен по обем информационен материал, който отразява изчерпателно теоретичния и експериментален опит по темата до момента.

Дисертацията е структурно изградена от увод, седем глави, заключение и библиография. За пояснения към основния текст са представени осем приложения, разположени от стр. 197 до стр. 220 на дисертацията.

Представеният автореферат от 36 страници коректно отразява основните моменти на дисертационния труд, съответства по форма и по съдържание на изискванията. В него са отразени шест публикации по темата на дисертационния труд, от които една в чужбина.

Документите и материалите са оформени грижливо и дават възможност за обективна и пълна оценка на докторантката в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложението му и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Югозападен университет „Неофит Рилски” – Благоевград.

2. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Актуалност на дисертационната тема. Докторантката гл. ас. Цветана Костадинова Антипешева е работила по проблем, подчинен на една от задачите на съвременното образование – много добра общообразователна подготовка и специална научна квалификация. Формирането на технически и технологични компетенции е проблем актуален и значим за българското училище въобще и за обществото ни като цяло. Интересът към тази проблематика определя и посоката на изследователските търсения, концептуално обединени около няколко основни обстоятелства:

- На какво равнище да се осъществява обучението по конкретна учебна дисциплина – техническа механика и в частност задачите, които произтичат от учебното съдържание;
- Каква специална методическа подготовка в областта на техническите учебни дисциплини е необходима на студентите, бъдещи учители;
- Прилагането на алгоритмичен подход в обучението ще допринесе ли за повишаване на успеваемостта при решаване на задачи по учебна дисциплина Техническа механика.

Според докторантката, ако се създадат необходимите предпоставки за въвеждане на подходяща система от задачи по техническа механика и решаването им чрез разработените алгоритми, ще се увеличи успеваемостта в часовете за упражнения.

Темата на дисертацията е не само актуална, но може да се очаква, че с нейната практико-приложна значимост ще допринесе за обогатяване на научно-методическата практика в частта педагогически и технически науки.

Познаване на проблема. Авторката проучва, анализира и синтезира идеи от много и различни видни специалисти – педагози, психолози, методици, с цел да извлече същността на основните категории, заложи в дисертацията, и да направи терминологични уточнения. Гл. ас. Цветана

Антипешева, като дългогодишен преподавател, отлично познава изследвания проблем и компетентностите, които трябва да придобият студентите, бъдещи учители при обучението по учебната дисциплина Техническа механика. Това са компетентностите от първостепенно значение с акцент върху личността на обучаемите, носители на специфични потребности, различия, възможности и интереси.

Методическите идеи се фокусират върху алгоритмичния подход за решаване на задачи от учебното съдържание, а технологията на работа тук е многостранно обмислена и детайлизирана. Предметът и задачите на алгоритмизацията при решаване на задачи са представени мотивирано и детайлно. Направен е целенасочен подбор на рационалните подходи и емпирично проверени процедури, като са очертани критерии и препоръки относно практиката за решаване на задачи по техническа механика.

Методика на изследването. Емпиричното изследване е разгърнато с обособени самостоятелни етапи, в които намират място *констатиращ, формиращ и заключителен* експеримент, времево ситуиран в четири години – от 2005 г. до 2009 г. включително. В изследването са включени студенти от специалност ПОТТ, обособени като методични варианти от контролни и експериментални групи. Целта е ясно формулирана, а задачите логично и изчерпателно подбрани.

В цялостната експериментална дейност се оформят авторски методически модели при решаване на задачи, свързани с методическата компетентност и педагогическа адаптивност. Резултатите са статистически интерпретирани, надеждно анализирани и представени с висока степен на онагледяване, което е предпоставка за достоверността на направените изводи. Всеки резултат е последван от обсъждане, което спомага за по-лесното възприемане и осмисляне на цялостния материал. Общото обсъждане има синкритичен характер и разкрива логичната връзка между отделните резултати.

Съдържанието на дисертационния труд отговаря на очакванията, произтичащи от темата. Изследването е значимо и съществено – резултат на продължителната и задълбочена професионална дейност на докторанката.

Дисертационният труд е написан с професионална компетентност и добросъвестност, а изложението е систематизирано в стройна композиция.

Докторантката има ясни и проверени точни позиции, които умело и професионално защитава.

Приносни моменти на дисертационния труд. Отразеното в дисертационния труд на гл. ас. Цветана Антипешева е ценно както за методическата наука, така и за практиката. Приносите в дисертацията имат научно-приложен характер. Приемам представената справка за приносите.

Бележки и препоръки. Имам няколко бележки и препоръки към дисертационния труд, които не засягат същността и не понижават качествата на изследването:

- Обемът на текста надвишава изискванията и очакванията: въпреки че изследването е интересно, дисертацията би спечелила много, ако е по-стегната.
- В съдържанието няма посочени страници за конкретните „Приложения” към дисертацията, което затруднява ориентирането при намирането на съответното приложение.
- Бих препоръчал на докторантката гл. ас. Цветана Костадинова Антипешева да продължи работата си по изследвания проблем и да създаде специално помагало със задачи за обучението по техническа механика.

3. Заключение

Смятам, че в представения дисертационен труд се съдържат научно-приложни резултати с оригинален принос в педагогическата наука и практика. Изследването е значимо, полезно и приложимо в учебната практика. Докторантката показва задълбочени методически знания и способности за самостоятелни научни изследвания, както и за техния анализ и интерпретиране. Имайки предвид изложеното по-горе, оценявам работата в дисертацията за извършена на високо професионално равнище. Поддържам присъждането на образователната и научна степен „доктор” на автора на дисертационния труд гл. ас. Цветана Костадинова Антипешева – докторант на самостоятелна подготовка.

Съставител:

/доц. д-р Георги Андреев Юручев ПУ
„Паисий Хилендарски”, Филиал – Смолян/

Смолян 27.11.2012 г.